

ת"פ 15473/05/20 - מדינת ישראל נגד שמואל בוהדנה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 15473-05-20 מדינת ישראל נ' בוהדנה

לפני בעניין:	כבוד השופט מוחמד חאג' יחיא המאשימה	מדינת ישראל ע"י יחידת התביעות - מחוז י-ם
נגד הנאשם		שמואל בוהדנה ע"י ב"כ עו"ד ל' בר אלון

גזר דין

- (1) הנאשם שהועמד לדין בשלושה אישומים, הורשע ביום 5.1.2023, על-יסוד הודאתו, בביצוע מספר עבירות של הפרת צו בית משפט שנועד להגן על אדם, עבירה לפי סעיף 287(ב) בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), וכן בביצוע היזק במזיד לרכוש, עבירה לפי סעיף 452 בחוק המוזכר.
- (2) לפי החלק הכללי בכתב האישום, במועדים הרלבנטיים, היו הנאשם והמתלוננת מצויים בהליכי גירושין וחיו בנפרד. המתלוננת נותרה לגור בדירתם (להלן: "הדירה") יחד עם ילדיהם המשותפים, ואילו הנאשם לן בישיבה שבה למד.
- (3) לפי האישום הראשון, בהתאם להחלטת בית משפט השלום בירושלים מיום 5.3.2020 במסגרת תיק מ"י 2846-03-20, שוחרר הנאשם בתנאים אלה: "א) מעצר בית מלא עד ליום 8.3.20 בשעה 12:00 בישיבת...; (ב) הרחקה ואיסור יצירת קשר ישיר או עקיף עם אשתו... עד ליום 1.4.20 בשעה 10:00". על אף ההוראה החוקית, הגיע הנאשם ביום 9.3.2020 בשעות הבוקר לבית המתלוננת. הוא פתח את דלת הכניסה באמצעות מפתח שברשותו ונכנס פנימה עת ישנו המתלוננת וילדיהם המשותפים.
- (4) לפי האישום השני, בהתאם להחלטת בית משפט השלום בירושלים מיום 2.3.2020 במסגרת מ"י 2846-03-20 שוחרר הנאשם בתנאים אלה: "א) מעצר בית מלא עד ליום 6.3.20 בשעה 12:00 בבית בן דודו...; (ב) איסור יצירת קשר ישיר או עקיף עם מי מהמעורבים ובין היתר אשתו... עד ליום 11.3.20 בשעה 12:00". על אף ההוראה החוקית האמורה, לא שהה הנאשם במעצר בית מלא כפי שהורה בית המשפט, אלא באותם ימים הוא לן בישיבה. כמו כן, הוא הגיע לדירת המתלוננת ביום 4.3.2020, הקיש

על הדלת, ולאחר שהמתלוננת פתחה לו, הוא נכנס פנימה לתוך הדירה. אז, לקח הנאשם מסמכים שונים מתוך הדירה תוך כדי שהוא צועק ומקלל את המתלוננת באומרו, כי היא בגדה בו והיא ארורה. המתלוננת דרשה ממנו לצאת, ואולם הוא סירב. רק לאחר שהודיעה לו כי תזמין משטרה, הוא עזב. בנוסף, ועל אף ההוראה החוקית לעיל, הגיע הנאשם לדירת המתלוננת ביום 3.3.2020. הוא פתח את דלת הכניסה באמצעות מפתח ונכנס פנימה. הוא הותיר בדירה מכתב למתלוננת ועזב.

(5) לפי האישום השלישי, ביום 28.2.2020, נכנס הנאשם לדירת המתלוננת. משהבחין שהיא אינה שם, הוא ניגש לסירי המטבח ואשר בהם אוכל שבישלה לכבוד השבת, הפיל אותם ארצה תוך שפיכת תכולתם. בהמשך, הוא פגש את המתלוננת סמוך לשער שכם בירושלים והודיע לה כי שפך את תכולת סירי האוכל, מאחר ואינה מעוניינת לבטל את הליך הגירושין.

(6) הצדדים לא הגיעו להסכמות לעניין העונש. לבקשתם, הוזמן תסקיר של שירות המבחן. זה הוגש ביום 5.7.2023. ביום 27.9.2023 נשמעו טיעוני הצדדים לעונש. בתום הדיון, תוך שהובהר להם, כי אין בכך כדי ליצור כל ציפייה ביחס לעונש שיושת בסופו של דבר, הוריתי על הגשת חוות דעת של הממונה על עבודות השירות בשירות בתי הסוהר. זו הוגשה ביום 4.12.2023.

חוות הדעת והתסקיר

(7) לפי חוות הדעת של הממונה, נמצא הנאשם מתאים לביצוע עבודות שירות אך במגבלות.
(8) אשר לתסקיר, כעולה ממנו - זאת בתמצית ותוך שמירה על צנעת הפרט - הנאשם בן 51 ואב משפחה ברוכת ילדים. על רקע הליך גירושין, ולנוכח סירובו ליתן גט, מערכת יחסיו עם המתלוננת עמה היה נשוי למשך כשני עשורים, החריפו. התסקיר עמד גם על אינדיקציות שמתייחסות למצבו הנפשי של הנאשם, בעברו וכיום, והצורך באבחון וטיפול רפואי. אשר למתלוננת, ולאחר שנפגש עמה, עורך התסקיר הצביע על התייחסותה לקשייו הרגשיים של הנאשם, כי אם שללה אלימות פיזית מצדו, אך התנהגותו כלפיה כללה יחס מילולי תוקפני וגס, דבר שהביא למורדות במערכת היחסים הזוגיים, ובהמשך בדרישתה לגירושין.

(9) אשר לעבירות שביצע, אמנם התקשה הנאשם לזכור את מעשיו מושא האישומים הראשון והשני אך לא שלל אותם. הוא נימק את התנהגותו אז באילוצים שונים שנוצרו. אשר למעשה מושא האישום השלישי, הוא שלל אותו. לשיטתו, כל שביקש שיסירו את הסירים מהפלטה, לבל לחלל שבת וכי המתלוננת נלחצה ללא סיבה.

(10) בהערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום, עמד על כך התסקיר כי הנאשם נעדר עבר פלילי ואינו בעל דפוסים עברייניים, וגם מבטא הבנה מסוימת ביחס למצבה של המתלוננת. לצד זאת, קם הרושם לפיו הוא בעל קשיי נפרדות משמעותיים וממוקד בנקודת מבטו האישית ובצרכיו, ללא מתן הדעת לצורכי

האחר. התקדמות הליך הגירושין מקימה חשש שזה יחריף את מצבו. התסקיר אינו ממליץ על תוכנית טיפולית הן מאחר והנאשם לא מצא לנכון להיעתר לאפיק זה, והן נוכח הצורך בבחינת המצב הנפשי. התסקיר בא בהמלצה ענישתית שתחדד את המותר ואת האסור, בדמות עבודות שירות לתקופה קצובה, זאת לצד ענישה הרתעתית צופת פני עתיד.

תמצית טענות הצדדים לעונש

(11) המאשימה טוענת, בין השאר ובעיקר, כי במעשיו שבהם הוא הודה, פגע הנאשם בערך המוגן של שמירה על ביטחונו ושלומו של אדם שבגינו הוצא הצו וכן שמירה על קניינו. המאשימה עותרת לקביעת מתחם ענישה שנע בין ארבעה חודשי מאסר לתשעה חודשי מאסר בפועל. בנסיבותיו של הנאשם, סבורה המאשימה, כי יש למקם את עונשו בשליש התחתון של המתחם ולהטיל עליו עונש שלא יפחת מארבעה חודשי מאסר בפועל, שיכול וירוצו בעבודות שירות ככל שימצא מתאים לכך, מאסר על תנאי, קנס והתחייבות.

(12) הנאשם - באמצעות באת-כוחו עו"ד ל' בר אלון - טוען מנגד, בין השאר ובעיקר, כי לא ניתן להתנתק מהנסיבות שבהן בוצעו העבירות וגם מהאישיות של האדם שביצע אותן. לנאשם יש נסיבות אישיות קשות עוד לפני שנישא והקים משפחה. לנאשם והמתלוננת יש ילדים משותפים. ההגנה גורסת, כי בין השיקולים בהשתת העונש, יש ליתן את הדעת לקשיים הכלכליים של הנאשם ומשפחתו, ומאמצי בני הזוג להתמודד עם מצב דברים זה. הנאשם נעדר עבר פלילי, הודה ולקח אחריות על מעשיו. אומנם כתב האישום המתוקן מתייחס לשלוש עבירות של הפרת צו אך מאחר ומדובר בסמיכות זמנים ואותן הנסיבות, יש לראות בעבירות אלו כעבירה מתמשכת ולא לגזור עונש נפרד בכל אחת מהן. מאז ביצוע העבירות עברו שלוש וחצי שנים במהלכן לא נפתחו תיקים נוספים. לשיטת ההגנה, על מנת לשמור על המשך תפקודו התקין של הנאשם, העונש הראוי, צריך להיות במתחם שנע בין מאסר מותנה ועד חודש עבודות שירות, כאשר יש למקם את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם ולהסתפק במאסר מותנה.

(13) הנאשם בחר להסתפק בדברי באת-כוחו ולא הוסיף עליהם.

(14) אמנם מטיעוני ההגנה לעונש ניתן היה להבין, כי הנאשם והמתלוננת שבו לדור תחת קורת גג אחת בדירה חדשה ששכרו, אך מחוות הדעת של הממונה נראה, כי הנאשם מתגורר בגפו, בנפרד ממשפחתו.

דיון והכרעה

(15) כאמור, במקרה לפנינו קיימים שלושה אישומים שמתייחסים לאירועים נפרדים. ברם, הצדדים בטיעוניהם, ולנוכח הקשר ההדוק בין האישומים, שנבעו על רקע מערכת יחסיו העכורים של הנאשם עם אשתו, התייחסו למתחם ענישה ולעונש כולל לשלושת האישומים. על כן, ובהתאם לפסיקת בית המשפט העליון בע"פ 4910/13

ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014), ייקבע מתחם אחד ועונש אחד ביחס לכלל האישומים.

(16) לפי סעיף 40ב בחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל. לפי סעיף 40ג(א), לקביעת מתחם העונש ההולם, בית המשפט "יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט", ולפי סעיף 40ג(ב) "בתוך מתחם העונש ההולם יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה...".

(17) נסיבות ביצוע העבירות: אין להכביר במילים ביחס לחומרת מעשי הנאשם שבהם הוא הודה, בפרט הפרת הצווים השיפוטיים. מעשיו של הנאשם היו על רקע מערכת יחסים עכורה עם המתלוננת. נזכיר, לשם הגנה עליה ולמניעת פוטנציאל לאלימות או איומים מצדו כלפיה, צווים שיפוטיים מגבילים (מעצר בית, הרחקה ואי-יצירת קשר) הושתו על הנאשם, אך הוא לא מצא לכבדם מתוך מניע על רקע הליך הגירושין. צָבַר ההפרות מהווה אינדיקציה מובהקת לחומרת הדברים, שבאה לידי ביטוי ברמיסת הצווים השיפוטיים, זאת תוך ניצול האמון שנתן בית המשפט בנאשם עת הורה לשחררו בתנאים. מן העבר האחר, ניתנת הדעת בשאלת חומרת הביצוע, על כך שמדובר בנושא נקודתי כאשר סמיכות הזמנים של המעשים מעידה על כך, וגם לא נטען, כי אירעה אלימות פיזית או איומים לאלימות כזו. אשר לאישום השלישי, מקובלת עליי טענת המאשימה לפיה, מדובר במעשה מכוער במיוחד, עת פעל הנאשם לשפוך את סירי האוכל שהכינה המתלוננת לשבת. מעבר לפגיעה החפצית ברכוש, אלא שקיימת גם פגיעה סמלית במתלוננת ובמעשי ידיה.

(18) הערכים המוגנים בעבירת הפרת הוראה חוקית, הם ההגנה על שלטון החוק, שמירה על הסדר הציבורי וכיבוד מערכות החוק והמשפט. בת.פ. (מחוזי - ים) 33300-04-13 מדינת ישראל נ' פרינץ (13.5.2014), נקבע מפי כבוד השופט ר' וינוגרד:

"בביצוע העבירות של הפרת הוראה חוקית יש משום חתירה תחת סמכויות השלטון ככלל וסמכות מערכת השיפוט והאכיפה בפרט. ביצוע עבירות אלה פוגע בסדר הציבורי, ומשליך בעקיפין גם על אמון הציבור במערכת השלטונית"

(19) על דרך ההשוואה, לעניין בחינת חלופות מעצר למי שהפר תנאי שחרור, כבר נקבע לא אחת, כי "אם בית המשפט לא יקפיד עם נאשמים שהפרו את האמון שבית המשפט נתן בהם והרשו לעצמם לעבור עבירה נוספת לאחר ששחררו מן המעצר, יהיה בכך, לא רק זילות בית המשפט, אלא גם משום פיתוי לעבריינים ובעקיפין אף עידוד לעבריינות. לכן, המסר צריך לצאת מבית המשפט חד וחלק: נאשם שעבר עבירה כשהוא משוחרר מן המעצר, וקמה נגדו עילת מעצר בדרך כלל לא יהיה ראוי לחלופת מעצר" (בש"פ 507/00 מזרחי נ' מדינת ישראל (6.2.2000); ראו גם: בש"פ 6156/17 מדינת ישראל נ' חסדאי (6.8.2017)).

(20) לעניין עבירת היזק בזדון לרכוש, הערך המוגן הוא השמירה על קניינו הפרטי של האדם. בנוסף, לקניין הפרטי קיימת, לא רק משמעות חפצית (ערך כלכלי), אלא שגם ולעתים קרובות, קיימת גם משמעות סמלית

ורגשית, ומכאן, גם מטעם זה מתחדדת חשיבות האיסור.

(21) אשר למדיניות הענישה הנהוגה, לאחר בחינת הפסיקה אליה הפנו הצדדים ופסיקה אליה אפנה להלן, זאת גם בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירה לעיל, מנעד הענישה הוא רחב ונע בין מאסר לתקופה קצרה (ובמקרים מתאימים ענישה חינוכית צופת פני עתיד) ועד שנת מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית, כאשר כל מקרה נבחן לגופו וניתנת הדעת לטיב ההוראה החוקית ולחומרת ההפרה, היקפה ועוצמתה.

ראו והשוו בשינויים המחוייבים: רע"פ 2099/21 פלוני נ' מדינת ישראל (25.4.2021); רע"פ 6464/18 פלוני נ' מדינת ישראל (14.10.2018); רע"פ 5023/18 בדיר נ' מדינת ישראל (28.6.2018); רע"פ 6349/17 עמרם נ' מדינת ישראל (6.11.2017); רע"פ 3901/16 דעיף נ' מדינת ישראל (5.6.2016); עפ"ג (מחוזי חיפה) 47730-07-22 פלוני נ' מדינת ישראל (12.1.2023); ת"פ (מחוזי ת"א) 10429-12-18 מדינת ישראל נ' מגדלאוי (30.6.2021); ת"פ (שלום קר') 18717-05-20 מדינת ישראל נ' פלוני (12.2.2023); ת"פ (שלום י-ם) 17212-05-16 מדינת ישראל נ' ואנונו (10.7.2017); ת"פ (שלום אש') 54553-02-11 מדינת ישראל נ' שימול (11.10.2012).

(22) לאור האמור ולאחר מתן הדעת לטיעוני הצדדים לעניין נסיבות העבירות, מעמיד בזאת את מתחם הענישה ההולמת בין תקופת מאסר קצרה שתרוצה בעבודות שירות ועד מספר חודשי מאסר.

(23) נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה: הנאשם בן 51. הוא נעדר עבר פלילי וזו ההסתבכות הראשונה שלו עם הדין הפלילי. הנאשם הודה במיוחס לו בשלושת האישומים שפורטו בכתב האישום המתוקן. בהקשר זה, ניתנה הדעת לריכוך המשמעותי באישום המתוקן ביחס לאישום המקורי. עוד ניתנת הדעת לעובדה לפיה, הנאשם והמתלוננת כבר חיים בנפרד. מנגד, לשניהם ילדים משותפים, על כל הנובע מכך מבחינת ממשק אפשרי בעתיד. לנוכח צְבֵר ההפרות שהיו חרף ההחלטות השיפוטיות, ניתנת הדעת גם לצורך בחידוד המותר והאסור, כאשר צורך זה עולה בעוצמתו לנוכח הצורך הטיפולי (בריאותי) המסתמן, עליו עמד שירות המבחן בתסקירו. בנדון דנן, החשש מפני הישנות מקרים דומים בעתיר ואולי אף חמורים יותר, מחייב ענישה ברורה ומרתיעה.

(24) בשקלול של כל האמור, מוצא למקם את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם ולקבל את המלצת שירות המבחן להשית עונש בדמות מאסר שירוצה בעבודות שירות, זאת לתקופה קצובה. נוכח האמור בתסקיר ובטיעוני ההגנה לעניין מצבה הכלכלי של המשפחה, לא יושת קנס.

(25) בדיון היום עתרה הסניגורית המלומדת לשקול את הפניית הנאשם שוב, לשירות המבחן, כדי לבחון אפשרות של השתת עונש בדמות שעות לתועלת הציבור, זאת נוכח מצבו הבריאותי. לא מצאתי להיעתר למבוקש, על-יסוד מכלול המפורט לעיל. מתבקשת ענישה מוחשית. אשר למצב הרפואי, הממונה נתן את דעתו לכך בחוות דעתו, ועבודות השירות יהיו במגבלות.

(26) על כן, משית על הנאשם את העונשים הבאים:

(א) 60 (שישים) יום מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות במגבלות. מהתקופה ינוכו ימי מעצרו במסגרת הליך זה (מ"י 20-03-21088), הכל לפי נתוני שב"ס. יתרת התקופה תבוצע במקום ובתנאים המפורטים בחוות הדעת של הממונה מיום 4.12.2023. תחילת ריצוי העונש - 5.3.2024.

מובהר ומוזהר הנאשם בכך שאי-עמידתו בהוראות הממונה כלשון וכמשמען, תביא את המשך יתרת מאסרו לריצוי מאחורי סורג ובריח.

(ב) 3 (שלושה) חודשי מאסר, שירוצו ככל שהנאשם יעבור עבירה מבין אלו שהורשע בהן, תוך שלוש שנים מהיום.

(ג) הנאשם יתחייב לשלם על סך 5,000 ₪, זאת ככל שיעבור עבירה מבין העבירות שבהן הורשע תוך שנתיים מהיום.

(27) הנאשם יתאם את תחילת ריצוי עונשו עם יחידת ברקאי (עבודות שירות), שלוחת דרום, סמוך לכלא באר שבע, טלפון: 074-7831218, פקס: 08-9193006, דוא"ל: avshdarom@ips.gov.il. ככל שלא יקבל הנחיה אחרת, יתייצב הנאשם ביום 5.3.2024 בשעה 08:00 בכתובת היחידה האמור כשהוא מצויד בגזר הדין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

המזכירות - להעביר לשירות המבחן ולממונה.

ניתן היום, כ"ה שבט תשפ"ד, 04 פברואר 2024.